

sení z 26. března 1930 bylo tehdy již vykonatelné pro částky tehdy již dospělé a pro částky budoucně dospívající. Tím, že platnost usnesení povolujícího zatímní opatření zanikla pro částky budoucně po pravoplatném skončení sporu o rozvod dospívající uplynutím doby, pro kterou byla povolena, nepozbyla žalobkyně oprávněnosti v zahájeném již odpůrčím sporu pokračovati, nehledíc k tomu, že zatímní výživné bylo i podle pravoplatného rozsudku o rozvod z 9. března 1934 definitivně upraveno v téže výši a za tutéž dobu, takže tu jest vykonatelná alimentární pohledávka, ovšem jen za dobu od 18. ledna 1930 do 9. března 1934, t. j. od doby, kdy bylo manželu žalobkyně uloženo platiti prozatímní výživné do pravoplatného skončení rozvodové rozepry, i v době vynesení rozsudku prvního soudu (18. prosince 1935). Žalobkyně tudíž měla v době podání žaloby a má i v době vynesení rozsudku pro dobytí své pohledávky vykonatelný exekuční titul, pohledávka zaplacená nebyla a jest vykonatelná (§ 9 odp. ř.).

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Žalovanou lze poukázati k správným důvodům napadeného usnesení, z nichž je zcela zřejmé, jak odvolací soud věc posuzuje. Netřeba tu řešiti teoretickou otázku, jaký vliv by bylo mělo na prozatímní opatření, kdyby byl žalobní nárok rozsudkem zamítnut, když se v souzeném případě věc tak nemá.

Čís. 15486.

Převzetí rukojemství za zápůjčku, již má býti umožněn vypůjčitelům provoz hostinské živnosti, ač k jejímu provozu nejsou podle předpisu zákona čís. 112/27 Sb. z. a n. způsobilí, nepřiči se samo o sobě zákonu, nebyl-li ani zapůjčitel znám pravý stav věci.

(Rozh. ze dne 9. října 1936, Rv II 546/34.)

Žalobkyně uplatňuje proti žalované postížní nárok podle § 1358 obč. zák., ježto jako ručitelka zaplatila dluh žalované u R. pivovaru, který vznikl tím, že pivovar zapůjčil žalované a jejímu manželovi v hotovosti 25.000 Kč, by jim umožnil provoz hostinské živnosti, k níž nebyli však podle předpisů zák. čís. 112/27 Sb. z. a n. způsobilí, a to tak, by částkou tou zaplatili odškodnění pachtýři živnosti, pod jehož jménem živnost jako podpachtýři provozovali. Proti žalobě namítla žalovaná, že zažalovaná pohledávka jest nežalovatelná, poněvadž jejím podkladem bylo nedovolené právní jednání. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů :

Podkladem žalobního nároku jest soukromoprávní smluvní poměr, který sám o sobě se nepřičí zákonu a nenabyl povahy protizákonné nebo přičící se dobrým mravům (§ 879 obč. zák.) tím, že vypůjčenými penězi měl býti žalované a jejímu manželu umožněn provoz hostinské živnosti, a to přesto, že prý nebyli způsobili k jejímu provozování podle zákona č. 112/27 Sb. z. a n. a že ji provozovali proti předpisu § 55 živn. ř. jako podpachtýři pod jménem Františka P. Těmito skutečnostmi mohla by býti opodstatněna neplatnost (nicotnost) pachtovní smlouvy v příčině hostinské živnosti a hostinských místností (srov. rozh. č. 5634, 6895, 9734 Sb. n. s.), nikoli však neplatnost zápůjčky zárukou žalobkyně zajištěné, která byla žalované a jejímu manželu poskytnuta pivovarem v R. za účelem odškodnění dosavadního pachtýře hostinské živnosti. Že by r-cký pivovar půjčil manželům R-ovým peníze znaje stav věci, aby takto umožnil protizákonný provoz hostinské živnosti, to žalovaná nenamítala a z přednesu žalobkyně to nevysvítá.

Čís. 15487.

Nemôže uplatňovať zmenku ten, kto nedal za ňu protihodnotu, hoci podľa úmluvy bol k tomu povinný.

(Rozh. z 9. októbra 1936, Rv IV 459/36.)

Pravoplatný zmenkový platebný príkaz, vydaný na žiadosť žalobníka, napadla žalovaná žalobou o obnovu sporu v podstate na tom základe, že žalobník za sporné zmenky, dané mu in bianco, nedal protihodnotu, hoci podľa úmluvy bol k tomu povinný.

Súd I. stolice žalobu zamietol, o d v o l a c í súd jeho rozsudok zmenil a zmenkový platebný príkaz zbavil platnosti.

N a j v y š š í súd dovoláciu žiadosť žalobníka zamietol.

Z d ô v o d o v:

Proti námietke žalovanej, že nedostala protihodnotu sporných zmeniek, žalobník udal, že žalovaná protihodnotu zmeniek dostala, lebo poskytol žalovanej pôžičky a vyplatil miesto nej jej dlhy zo svojho. Žalobník tým doznal, že zmenky boli dané a vystavené za protihodnotu.

Vzhľadom na to má v tomto spore rozhodný význam otázka, či bola žalovaná dlžná ku dňu podania žaloby žalobníkovi tým titulom, že žalobník poskytol jej pôžičky a platil zo svojho miesto nej dlhy.

Je síce pravda, že zmenka je sama o sebe platným sľubom na platenie (Summenversprechen) a že causa debendi zmenkového záväzku je sám formálny zmenkový sľub («podpísanie zmenky»); z toho však neplynie, že žalovaná nemohla by čerpať zo svojho všeobecného súkromnoprávného pomeru so žalobníkom námietky vhodné k tomu, aby mu prekážaly v uplatnení práva, pochádzajúceho zo zmenky.